

**ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY**

z dnia 27 sierpnia 2024 r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Źródła Gąsawki”

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, 1688, 1890 i 2024 r. poz. 1089) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Źródła Gąsawki” zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. 1. Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie źródeł rzeki Gąsawki.

2. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu ochrony, o którym mowa w ust. 1, są:

- 1) położenie rezerwatu w całości na gruntach należących do Skarbu Państwa, zarządzanych przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, Nadleśnictwo Gołębki;
- 2) położenie rezerwatu w obrębie pasa lasów z obecnością źródeł cieką stanowiącego lewy dopływ rzeki Gąsawki;
- 3) położenie rezerwatu na terenie obszaru Natura 2000 Ostoja Barcińsko-Gąsawska PLH040028.

§ 3. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji i ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków na obszarze rezerwatu przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 4. Ochronie czynnej podlega obszar, który stanowią oddziały: 32 r, 33 k, 1, Leśnictwa Oćwieka, Nadleśnictwa Gołębki, a pozostały obszar rezerwatu podlega ochronie ścisłej.

§ 5. Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji, przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

Marek Machnikowski
Zastępca Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
Regionalny Konserwator
Przyrody w Bydgoszczy

Załącznik Nr 1 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
z dnia 27 sierpnia 2024 r.

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków na obszarze rezerwatu

Lp.	Identyfikacja zagrożeń istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
1.	Potencjalna możliwość utraty funkcjonalności zastawek piętrzących nr 224/741, 224/742 i 224/743 utrzymujących piętrzenia wód w wydzieleniach 32 r, 33 k, I, Leśnictwo Oćwieka, Nadleśnictwo Gołąbki (zagrożenie potencjalne, wewnętrzne).	Utrzymanie funkcjonalności grobli i zastawek piętrzących nr 224/741, 224/742 i 224/743 (w miarę potrzeb).
2.	Nie stwierdzono zagrożeń istniejących i zewnętrznych.	

z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

Marek Machnikowski
Zastępca Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
Regionalny Konserwator
Przyrody w Bydgoszczy

Załącznik Nr 2 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
z dnia 27 sierpnia 2024 r.

**Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, z podaniem ich rodzaju,
zakresu i lokalizacji**

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych¹⁾
1.	Utrzymanie funkcjonalności grobli i zastawek piętrzących nr 224/741, 224/742 i 224/743 (w miarę potrzeb).	Zachowanie drożność przepustu i zastawek poprzez usuwanie gałęzi, odmulanie dna cieku na wlocie i wylocie obiektów, bieżąca konserwacja elementów budowli.	Leśnictwo Oćwieka, Nadleśnictwo Gołębki, groble i zastawki piętrzące w granicach wydzieleń 32 r, 33 k, l,

z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

Marek Machnikowski
Zastępca Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
Regionalny Konserwator
Przyrody w Bydgoszczy

¹⁾ Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Gołębki na okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2024 r.

UZASADNIENIE

Plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Źródła Gąsawki” jest dokumentem określającym sposób ochrony źródeł rzeki Gąsawki, stanowiących przedmiot ochrony w rezerwacie. Rezerwat przyrody został ustanowiony rozporządzeniem nr 275/01 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 02 października 2001 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. nr 80, poz. 1573). Aktualnie obowiązuje zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 14 grudnia 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Źródła Gąsawki” (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. poz. 5377).

Dla właściwego funkcjonowania rezerwatu i jego ochrony plan ochrony zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.) sporządza się na okres 20 lat. Zgodnie z art. 19 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska ustanawia w drodze zarządzenia plan ochrony dla rezerwatu przyrody, sporządzony na podstawie w art. 20 ww. ustawy.

Obwieszczeniem z dnia 28 stycznia 2021 r., znak WOP.6202.3.2021.KLD, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy zawiadomił o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Źródła Gąsawki”.

Obwieszczeniem z dnia 10 czerwca 2024 r., znak WOP.6202.4.2024.KLD.5, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu poprzez zapoznanie się z projektem planu ochrony i o możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 19 ust. 1a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.), art. 3 ust. 1 pkt 11, art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.) i rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzenia projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794) oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572). Projekt zarządzenia był podany do publicznej wiadomości również poprzez ogłoszenie w prasie „Gazecie Pomorskiej” o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu.

Projekt planu ochrony zamieszczono również w publicznie dostępnym wykazie danych na Ekoportalu (nr karty 508/2024).

W trakcie przeprowadzonych konsultacji społecznych nie wpłynęły do tut. Urzędu uwagi do przedmiotowego projektu planu ochrony.

Projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Źródła Gąsawki” został zaopiniowany pozytywnie przez zarządcę terenu rezerwatu Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Gołębki pismem z dnia 21 lutego 2024 r., znak ZG.7212.3.2024.

W rezerwacie przyrody „Źródła Gąsawki” wyznaczono obszary ochrony ścisłej i czynnej. Działania ochronne na obszarze ochrony czynnej zaplanowane zostały w celu eliminacji zagrożenia potencjalnego, wewnętrznego, jakim jest możliwość utraty funkcjonalności zastawek piętrzących nr 224/741, 224/742 i 224/743, utrzymujących piętrzenia wód w wydzieleniach 32 r, 33 k, I, Leśnictwo Oćwieka, Nadleśnictwo Gołębki. W celu eliminacji tego zagrożenia zaplanowano zachowanie drożność przepustu i zastawek poprzez usuwanie gałęzi, odmulanie dna cieku na wlocie i wylocie obiektów, bieżąca konserwacja elementów budowli, według potrzeb. W załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia „Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków na obszarze rezerwatu” wskazano zagrożenie „potencjalne, wewnętrzne”, ponieważ w trakcie badań terenowych na potrzeby utworzenia planu ochrony dla tego rezerwatu nie zostały

zidentyfikowane pozostałe rodzaje zagrożeń. Ochronę ścisłą zaplanowano tam gdzie nie przewiduje się potrzeby działań ochronnych z zakresu ochrony czynnej i umożliwia się zachodzenie naturalnych procesów w siedliskach przyrodniczych rezerwatu.

Ze względu na uwarunkowanie przyrodnicze rezerwatu nie wskazano miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza, jak również nie wskazano obszarów udostępnianych do celów naukowych, edukacyjnych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa. Udostępnianie rezerwatu w celu badań naukowych należy rozpatrywać na podstawie art. 15 ust. 1 pkt. 24 ustawy o ochronie przyrody. Uzyskanie indywidualnej zgody na prowadzenie ww. czynności gwarantuje nadzór nad ich rodzajem i metodyką, mając na uwadze dbałość o zachowanie celu ochrony rezerwatu przyrody we właściwym stanie. Udostępnienie rezerwatu przyrody dla celów edukacyjnych i turystycznych może nastąpić w formie odrębnego zarządzenia na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, a także na podstawie art. 15 ust. 5 ww. ustawy w drodze indywidualnego zezwolenia na odstępstwo od zakazów z ust. 1 dla celów związanych wykonywaniem badań naukowych lub celami edukacyjnymi, kulturowymi, turystycznymi, rekreacyjnymi lub sportowymi lub celami kultu religijnego.

Nie wskazano wymagań ochrony przyrody koniecznych do uwzględnienia w ustaleniach planu ogólnego gminy Gąsawa, planów zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych. Brak ustaleń wynika z braku zagrożeń, którym można by przeciwdziałać poprzez ww. ustalenia.

Projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Źródła Gąsawki” został zaopiniowany pozytywnie przez Radę Gminy w Gąsawie pismem z dnia 9 lipca 2024 r., znak IRG.601.1.2024 oraz pozytywnie przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody w Bydgoszczy uchwałą nr 20/2024, z dnia 26 lipca 2024 r.

Na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r., poz. 190) projekt zarządzenia został pozytywnie uzgodniony przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego pismem znak: WRS.II.710.15.2024, z dnia 1 sierpnia 2024 r.

Zgodnie z art. 20 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody niniejszy plan ochrony dla rezerwatu nie zawiera zakresu planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Ostoja Barcińsko-Gąsawska PLH040028, ponieważ dla tego obszaru Natura 2000 ustanowiono plan zadań ochronnych zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 21 maja 2024 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Barcińsko-Gąsawska PLH04002 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2024 r., poz. 3297), którego zakres obejmuje obszar rezerwatu przyrody „Źródła Gąsawki”.

z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

Marek Machnikowski
Zastępca Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
Regionalny Konserwator
Przyrody w Bydgoszczy